

Straatnamen in Utrecht

Jaarverslag 2023

Colofon

Uitgave

Commissie straatnaamgeving in opdracht van de gemeente Utrecht - Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH)

Mei 2024

Fotografie

Rebecca Brockbernd (voorpagina), Dionne van der Sluijs en gemeente Utrecht

Informatie

www.utrecht.nl > [Straatnamen](#) | [Gemeente Utrecht](#)
straatnaamgeving@utrecht.nl

Inhoud

1	Hoe komen straatnamen tot stand?	4
1.1	Wat doet de commissie straatnaamgeving?	4
1.2	Hoe werkt de commissie?	4
1.3	Waar letten we op bij straatnamen?	5
2	Werkzaamheden van de commissie in 2023	6
2.1	Uitgelicht	6
2.2	Onderzoek	7
2.3	Voorstellen uit de stad	7
2.4	Verzoeken van inwoners	7
2.5	Verzoeken vanuit de gemeente	9
2.6	Migratie en afschaffing slavernij	10
2.7	Overige werkzaamheden commissie	11

Bijlage 1: De commissie straatnaamgeving

Bijlage 2: Formulier ter aanmelding van een verzoek tot straatnaamgeving

Bijlage 3: Stratenplan, straatnamen en onderschrijft in Merwedekanaalzone-deelgebied 5, deel A en B

Bijlage 4: Voorstel voor straatnamen bij de inbreiding Overvecht (dichtbij Ivoordreef)

Bijlage 5: Straatnamen voor Wisselspoor-deelgebied 2

1 Hoe komen straatnamen tot stand?

De gemeente geeft nieuwe straten een naam. De commissie straatnaamgeving adviseert het college van burgemeester en wethouders hierover.

1.1 Wat doet de commissie straatnaamgeving?

De gemeente schakelt de commissie straatnaamgeving in, zodra het stratenplan van een nieuwe wijk is vastgesteld. Bij ruimtelijke ontwikkelingen in de bestaande bebouwing, waar 1 of meer nieuwe straten ontstaan, wordt ook de commissie ingeschakeld. De commissie bedenkt straatnamen en legt haar adviezen aan het college van burgemeester en wethouders voor. De commissie reageert ook op voorstellen van Utrechtse inwoners voor nieuwe straatnamen (zie de [regeling](#) voor de taken en bevoegdheden van de commissie). Het college besluit over de straatnamen.

1.2 Hoe werkt de commissie?

De commissie kiest voor elke nieuwe wijk eerst een thema, dat aansluit bij bijvoorbeeld de geschiedenis, het karakter of de omgeving van de wijk, of iets wat leeft in de stad, zoals migratie of slavernijverleden. Thema's zijn belangrijk. Niet alleen weten hulpdiensten daardoor snel in welke wijk ze moeten zijn, ook inwoners en bezoekers kunnen zich daardoor makkelijker in de stad oriënteren. Bij inbreiding zoekt de commissie naar hoe het thema past bij de andere straten in de buurt. Inbreiding is de nieuwbouw op een vrijgekomen gebied in een al bestaande stadswijk.

De commissie straatnaamgeving vergadert 4 keer per jaar (zie bijlage 2 voor de leden van de commissie). De commissie bespreekt dan de verzoeken van Utrechtse inwoners en van de gemeente voor nieuwe straatnamen. Soms lichten mensen hun idee in een vergadering toe. Het komt weleens voor dat een nieuwe straatnaam aan de voorwaarden voldoet, maar dat er geen nieuwe straat in de wijk is. De straatnaam komt dan op een reservelijst te staan, die de commissie gebruikt bij nieuwe straten. Als de commissie een advies maakt voor het college, dan laat zij de indiener(s) weten hoe zij tot dit advies is gekomen.

1.3 Waar letten we op bij straatnamen?

- Straatnamen hebben altijd een onderwerp (bijvoorbeeld bloemen, schrijvers of landen), zodat ze goed te vinden zijn.
- Een straatnaam moet eenvoudig in gebruik zijn, dus gemakkelijk uit te spreken en op te schrijven.
- Straatnamen mogen niet te veel op elkaar lijken om verwarring te voorkomen. Damplein geeft bijvoorbeeld verwarring met Domplein.
- Een straat mag naar een persoon worden vernoemd. Deze persoon moet van onbesproken gedrag zijn geweest (zie hiervoor paragraaf 5 'Onderzoek'). Straatnamen worden alleen vernoemd naar overleden personen. Daar wordt bij hoge uitzondering anders naar gekeken. De commissie let erop dat er minimaal evenveel vrouwen als mannen worden vernoemd.
- Een straatnaam moet gepast zijn. Deze mag niet aanstootgevend of beledigend zijn.
- Straatnamen moeten recht doen aan de diversiteit van de inwoners van Utrecht.
- Inwoners kunnen ook zelf initiatieven voor straatnamen indienen. Wat er in de stad of in de samenleving leeft, kan in een straatnaam worden verwerkt.
- De commissie houdt ook rekening met praktische zaken bij nieuwe straatnamen. Zo is het onwenselijk om bestaande straatnamen te veranderen, omdat de bewoners dan aan veel mensen een nieuw postadres moeten doorgeven. Dit geldt ook voor verschillende instanties en al hun andere relaties. Het moet duidelijk zijn wie de aanvrager van een nieuwe straatnaam is. Anonieme verzoeken neemt de commissie niet in behandeling.

2 Werkzaamheden van de commissie in 2023

2.1 Uitgelicht

In de paragrafen 6 en 7 volgt een volledige opsomming van de voorstellen en verzoeken voor straatnaamgeving die de commissie in 2023 heeft behandeld. Hier lichten we er alvast een aantal uit.

De commissie rondde de straatnaamgeving van de wijk Merwedekanaalzone-deel 5 af. In 2022 had de commissie in overleg met de projectleiding van deze nieuwe stadswijk al een aantal voorstellen voor straatnamen gedaan (zie hiervoor de bijlagen 2,3 en 4 van Jaarverslag 2022). Dit jaar heeft de commissie een van de voorstellen gekozen (beroepen in de geschiedenis van het gebied: landbouw, kanaalaanleg en bedrijvigheid). Het bijzondere stedenbouwkundige ontwerp voorziet in grote woonblokken met binnentuinen, als gevolg waarvan een ongebruikelijk stratenpatroon ontstaat. De straatnaamgeving daarvan stelde de commissie voor een nieuw probleem, dat pas na overleg met de afdeling Basisregistratie van adressen en gebouwen (BAG) kon worden opgelost. Hieronder volgt het kaartje waarop deelgebied 5 van de Merwedekanaalzone zich bevindt in vergelijking met omliggende wijken. Voor het definitieve stratenplan van deelgebied, met de straatnamen en bijbehorende onderschriften, zie bijlage 3.

Bij de Ivoordreef (Overvecht) vindt inbreiding plaats op wat nu nog een parkeerterrein is. Daarvoor zijn namen voor 4 nieuwe straten nodig. De nieuwe straten komen te liggen in een

gebied waar straten zijn genoemd naar Afrikaanse rivieren en dieren. De gemeente wil in haar straatnamenbeleid ook het slavernijverleden zichtbaar maken in straatnamen. En zo is het idee ontstaan om de nieuwe straten te vernoemen naar planten die uit oorspronkelijk uit Afrika afkomstig zijn en die een rol hebben gespeeld in het slavernijverleden van Suriname. De namen en bijbehorende onderschriften staan in bijlage 4.

De passage onder de Dom kreeg de naam *Jacob van Eyckpassage*. (Onderschrift: '1590-1657 Stadsbeiaardier, campanoloog, blokfluitist'). Het bord werd op 24 augustus feestelijk onthuld door burgemeester Sharon Dijksma, ter gelegenheid van het Wereldbeiaardcongres dat op dezelfde dag in het Academieggebouw op het Domplein plaatsvond.

2.2 Onderzoek

De commissie deed onderzoek naar:

- Diversiteit (migratie/slavernijverleden en man/vrouw.)
- De reservelijst. In de loop van de tijd zijn goede voorstellen voor straatnamen gedaan waarvoor geen ruimte in de stad is. De commissie maakt hiervan opnieuw een inventarisatie, voor eventueel gebruik in de toekomst.
- De mogelijkheden voor antecedentenonderzoek bij het vernoemen van personen. Voorwaarde voor de vernoeming van personen is dat zij bij leven van onbesproken gedrag zijn geweest. Vaststellen wat er onder 'van onbesproken gedrag' moet worden verstaan, is namelijk niet zo eenvoudig als het lijkt. Normen en waarden zijn veranderlijk. Wat men in een andere tijd fatsoenlijk of zelfs nastrevenswaardig vond, kan nu anders naar gekeken worden. De vraag is hoe de commissie moet beoordelen of een te vernoemen persoon hieraan voldoet. De commissie heeft over dit onderwerp uitvoerig beraadslaagd, probeert daarvoor kaders te ontwerpen en heeft besloten zich bij elke nieuwe straat die naar een persoon vernoemd wordt, zo zorgvuldig mogelijk een oordeel te vormen, op grond van zoveel mogelijk bronnen en in het besef dat objectiviteit in dezen per definitie onmogelijk is.

2.3 Voorstellen uit de stad

De commissie ontving 10 voorstellen van Utrechtse inwoners voor nieuwstraatnamen. Daarnaast ontving de commissie verzoeken voor nieuwe straatnamen van 11 projectleiders van de gemeente. De commissie beoordeelde de voorgestelde namen aan de hand van de voorwaarden voor straatnamen.

2.4 Verzoeken van inwoners

De commissie bekijkt of verzoeken en voorstellen voldoen aan de voorwaarden voor straatnamen. Deze voorwaarden staan in hoofdstuk 1.3: waar letten we op bij straatnamen?

- In 1979 namen B&W het besluit om 2 bruggen in Rijsweerd te vernoemen naar de acteurs Nel Stants en Willem Royaards. Nabestaanden hebben vastgesteld dat het besluit toen niet conform is uitgevoerd en hebben daar vragen over gesteld. De commissie adviseert om alsnog geen naambordjes te plaatsen. Al enige tijd krijgen bruggen in de gemeente namelijk geen losstaand naambordje meer. Als een initiatiefnemer dat wil, kan bij een nieuwe brug een naam op het bruglichaam worden aangebracht. Dit is alleen toegestaan als de commissie daar van tevoren positief advies over heeft gegeven.
- Verzoek van een inwoner om het plein bij de rechtbank aan de Hamburgerstraat te vernoemen naar prof. Mr. Dr. V.J.A. van Dijk te vernoemen. Deze was eerst advocaat te Utrecht, hoogleraar aan de Universiteit Utrecht en president van de Rechtbank Utrecht. Dit verzoek is

afgewezen. We zien namelijk geen reden om het adres Hamburgerstraat/Korte Nieuwstraat te wijzigen.

- Voorstel van een conservator van het Centraal Museum om de straten van een toekomstige wijk de namen te geven van Utrechtse Caravaggisten. Dit is toegewezen, op termijn.
- Verzoek van een inwoner van het Burgemeester Norbruispad om deze naam te vervangen. Dit komt door verwarring met de nabijgelegen Burgemeester Norbruislaan, vooral bij post- en pakketbezorging. De commissie gaat niet over opheffen van bestaande straatnamen en kan hier dus niets aan doen. Echter, zijn ze van plan om in de toekomst verwarrende straatnamen te vermijden. De commissie heeft onderzocht of betere bewegwijzering een mogelijk was, maar die mogelijkheid was er niet.
- Verzoek van een inwoner om een door bewoners zelf ingericht, beplant en onderhouden plantsoen de straatnaam Gierzwaluwplantsoen te geven. Dit verzoek is afgewezen vanwege mogelijke verwarring bij hulpdiensten. Het plantsoen in kwestie ligt namelijk in de Rivierenwijk, terwijl de voorgestelde straatnaam de indruk geeft naar een straat in de Vogelenbuurt te verwijzen. De commissie adviseert de aanvrager met een beroep op het Initiatievenfonds een niet-officiële straatnaambord te realiseren. Dat is ook gerealiseerd.
- Inwoner verzoekt om de speeltuin in het Wilhelminapark te vernoemen naar een verzetsstrijder. Het is een van de leidsters van de crèche 'Kindjeshaven' die destijds aan de Prins Hendriklaan was gevestigd. Zo redde Trui van Lier in WO II vele tientallen joodse kinderen. Zij is staatsereburger van Israël en ontving de onderscheiding Yad Veshem. Zij is overigens een nicht van Truus van Lier, naar wie een straat in Utrecht vernoemd is en van wie sinds 2022 een standbeeld aan de Catherijnesingel staat.
Dit verzoek is afgewezen, omdat speeltuinen geen officiële straatnaam krijgen. Ook hier adviseerde de commissie de aanvrager zich via het wijkbureau in verbinding te stellen met het Initiatievenfonds, ter realisering van een niet-officiële straatnaambord.
- Inwoner stelt voor om straten in een toekomstige wijk te vernoemen volgens het thema 'Beelden in de stad'. Dit voorstel is afgewezen, omdat het praktisch niet uitvoerbaar is. De aanvrager heeft geen keuze gemaakt uit het grote aantal beelden in de Utrechtse openbare ruimte; de namen van veel van die beelden laten zich niet omzetten in straatnamen; de bestaande beelden staan in wijken waar de straten al namen hebben, en straten vernoemen naar beelden die elders in de stad staan.
- Inwoner stelt voor straten naar (met name vrouwelijke) verzetsstrijders te vernoemen. Dit verzoek is afgewezen; de commissie heeft 2 jaar geleden de straten in deelgebied 4 van de Merwedekanaalzone naar Utrechtse vrouwelijke verzetsstrijders vernoemd en de kans om dit in de nabije toekomst weer te doen is klein.
- Inwoner stelt voor een nieuwe straat te vernoemen naar Koen van der Gaast, voormalig hoofdarchitect van de Nederlandse Spoorwegen. Toegewezen, op termijn.
- Vrijwilligers bij het onderhoud van het groen in het Griftpark stellen voor het fietspad door het park te vernoemen naar Rudolf de Bos Kuil, die 25 jaar de vrijwilligersgroep leidde en bijvoorbeeld de plantenmuur heeft bedacht. Toegewezen.

2.5 Verzoeken vanuit de gemeente

Bij uitbreiding of inbreiding van de stad overlegt de commissie met projectleiders van de gemeente over geschikte namen voor de nieuwe straten.

- Verzoek van een projectleider in Leidsche Rijn om een stukje openbare ruimte dat ontstaan is door een kromming in de bebouwing, Ljublanaplein te noemen. Dit verzoek is afgewezen omdat deze naam te veel lijkt op de nabijgelegen bij de Ljublanapromenade.
- Verzoek van een projectleider van de inbreiding dichtbij de Ivoordreef in Overvecht om namen voor 4 nieuwe straten. [Zie hiervoor het kader 'Uitgelicht' en Bijlage 4, waarin zes namen worden voorgesteld, Begin 2024 worden daaruit vier namen gekozen.]
- Projectleider van de herinrichting Westplein (en omgeving) tot Lombokplein (en omgeving) informeert de commissie en kondigt later 1 straatnaam en de naam van 1 brug aan (N.B. de naam van de brug wordt op het bruglichaam aangebracht; de brug krijgt geen straatnaambordje).
- Projectleider van Merwedekanaalzone-deelgebied 5 vraagt de commissie om de namen voor 2 bruggen die de wijk verbinden met de Rivierenwijk. Na overleg adviseert de commissie 'Ontmoetingsbrug' en 'Verbindingsbrug'. Er komen geen straatnamen bij deze bruggen. De namen worden in het bruglichaam aangebracht.
- In 2021 heeft de commissie namen voorgesteld voor nieuwe straten in de te bebouwen Cartesiusdriehoek. Het thema was 'Voorvechters op sociaal gebied'. Besloten werd om vrouwelijk pleitbezorgers van een sociale samenleving te vernoemen. In het kader van het streven naar meer diversiteit heeft de commissie besloten om 1 van deze voorgestelde straatnamen te veranderen naar Laura Wernet-Paskel. Ze was schrijfster, onderwijzeres, eerste vrouwelijke politica van Aruba en een voorvechter voor vrouwenrechten. Deze naam was al aangedragen en stond op de reservelijst.
- In 2012 heeft het college van B & W de namen (met bijbehorende onderschriften) vastgesteld voor straten in de te bouwen wijk Haarrijn. Het thema was toen 'Nederlandse vrouwen die een belangrijke rol hebben gespeeld op sociaal, cultureel, politiek of wetenschappelijk gebied'. In de tussentijd is de plattegrond van het gebied licht veranderd. De projectleiding vraagt de commissie de straatnaamgeving daarmee in overeenstemming te brengen door 2 straatnamen in afwachting van een toekomstige mogelijkheid tot vernoeming te verplaatsen naar de reservelijst.
- Projectleiding vraagt de commissie naar de straatnaamgeving van de nieuwbouw op het Smakkelaarsveld. De commissie adviseert dat de adressen van de woonblokken worden doorgenummerd als adressen aan het al bestaande 'Smakkelaarsveld.'
- Adviseur bij de gemeente is binnengekomen met het initiatief van een klein bedrijf om samen met een buurt bordjes met QR-codes te maken die uitleg geven over de straatnaam. De commissie heeft hiertegen geen enkel bezwaar, integendeel, maar antwoordt dat het niet op haar weg ligt dit te adviseren. De commissie adviseert wel om bij het opstellen van historische informatie 'Het Utrechts Archief' te raadplegen en/of er de opleiding Geschiedenis van de Universiteit Utrecht bij te betrekken.
- Projectleider van de wijk Wisselspoor vraagt om 11 nieuwe namen voor nieuwe straten in het tweede deel van deze nieuwe wijk. De straatnamen (met onderschriften) die commissie levert, verwijzen naar de geschiedenis van het gebied; voorheen waren in dit gedeelte van het gebied bepaalde werkplaatsen van de NS gevestigd (voor de geadviseerde namen en onderschriften voor de straten in dit gedeelte van Wisselspoor: zie bijlage 4).

- De commissie heeft in 2022 positief geadviseerd op het verzoek van het Wereldbeiaardcongres om de passage onder de Dom te vernoemen naar een beroemde Utrechtse beiaardier. (*Jan van Eyckpassage*. Onderschrift: 1590-1657 *Stadsbeiaardier, campanoiloog, blokfluitist*.) De commissie heeft bijgedragen aan de organisatie van de onthulling van het straatnaambord door burgemeester Sharon Dijksma op 24 augustus 2023. Dit was ter gelegenheid van het Wereldbeiaardcongres dat op die dag plaatsvond in het Academieggebouw aan het Domplein.
- De projectleider van de nieuwe, duurzame en groene woonwijk Zuilense Vecht, vraagt de commissie om een straatnaam voor het aan te leggen lint in de Zuilense Vecht. De wijk komt op de plek van het huidige sportpark Zuilen/Elinkwijk. Het lint zal de wijk Op Buuren (van de gemeente Stichtse Vecht) verbinden met de wijk Zuilen (van de gemeente Utrecht). Na overleg met de gemeente Stichtse Vecht adviseert de commissie de straatnaam 'Middenlijn'.
- Projectleider informeert de commissie over de nieuwbouwplannen bij de Thomas a Kempisweg, met het oog op eventuele nieuwe straatnaamgeving. De commissie wacht het definitieve stratenplan voor dit gebied af.

2.6 Migratie en afschaffing slavernij

In het voorjaar zette de commissie haar onderzoek voort hoe de thema's migratie in Utrecht en het slavernijverleden in straatnamen kan worden weergegeven. Daarbij maken we gebruik van de deskundigheid van betrokkenen bij de thema's migratie en het slavernijverleden. Er vond overleg plaats met bijvoorbeeld het Nationaal Instituut Slavernijverleden en het Comité 30 juni/1 juli Utrecht (Keti Koti Utrecht)). In mei maakte de commissie een zogeheten Stadswandeling Slavernijverleden door Utrecht met Nancy Jouwe, auteur van het boek *Slavernij en de stad Utrecht* met de resultaten van een onderzoek naar het Slavernijverleden van Utrecht.

Op verzoek van B&W is de commissie dit jaar uitgebreid met een lid dat zal meedenken over diversiteit en inclusie: Fadoua Abou, projectleider bij de afdeling 'Maatschappelijke ontwikkeling; Utrecht voor iedereen' van de gemeente Utrecht.

2.7 Overige werkzaamheden commissie

De commissie heeft een formulier ontworpen dat meegestuurd wordt met het antwoord aan inwoners en projectleiders die zich met een verzoek om straatnaamgeving tot de commissie hebben gericht (zie bijlage 2). Het formulier, waarop men de motivatie, de argumentatie en het draagvlak voor het verzoek kan aangeven, maakt de aanvragen gelijk en het proces van advisering door de commissie inzichtelijker en transparanter.

De commissie heeft ook een document gemaakt waarin schematisch wordt weergegeven welke stappen er gezet worden vanaf het moment dat er een aanvraag voor een straatnaam bij de commissie binnenkomt tot en met het moment waarop het straatnaambordje wordt opgehangen.

Om culturele en educatieve redenen hecht de commissie eraan om op de straatnaamborden onderschrijven te laten aanbrengen. De kosten daarvoor per straatnaambord zijn gering, maar in de gemeentelijke begroting is helaas er geen budget meer om die kosten te dekken. Ook als een straatnaambord met een onderschrijf moet worden vervangen, krijgt het nieuwe straatnaambord daarom geen onderschrijf meer. Of een straatnaambord een onderschrijf krijgt, is tegenwoordig afhankelijk van de bereidheid van projectontwikkelaars om de extra kosten van de onderschrijven te financieren. Dat betekent dat commissievoorstellen voor onderschrijven niet altijd gerealiseerd worden.

Bijlage 1: De commissie straatnaamgeving

De commissie straatnaamgeving bestond in 2023 uit de volgende leden:

- Onafhankelijk voorzitter: Wilbert Smulders
- 1 lid inwoner van de stad: Hans van Oort. Rol: meedenken vanuit de inwoners en ondernemers van de stad. Ook plaatsvervangend voorzitter.
- Tot augustus: 1 lid vanuit de gemeente Utrecht, afdeling Vergunningen, tevens ambtelijke secretaris: Mike Spilker. Rol: verbinding met de gemeentelijke organisatie.
Vanaf augustus: 1 lid vanuit Vergunningen: Jeanne Voerman.
Vanaf augustus: ambtelijk secretaris: Timon Ruis.
- 1 lid vanuit de Veiligheidsregio Utrecht (VRU): Gijsbert Voskamp. Rol: vertegenwoordigen van de veiligheidsdiensten en controle op namen die al zijn uitgegeven.
- 1 lid vanuit Utrechts Archief (HUA): Victor Lansink. Rol: meedenken vanuit de historie van de stad.
- 1 lid vanuit de gemeente Utrecht, Wijken: Daniella van Gastel. Rol: meedenken met Utrechtse initiatiefnemers. 1 lid vanuit de gemeente Utrecht, Maatschappelijke ontwikkeling: Fedoua Abou. Rol: meedenken vanuit diversiteit en inclusiviteit.
- Administratieve ondersteuning vanuit de gemeente Utrecht, Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH): Willeke Zweepe.

Bijlage 2: Formulier ter aanmelding van een verzoek tot straatnaamgeving

DE STRAATNAAM:

De naam die u voorstelt, is een:

- ☐ naam van een persoon < naar 1
- ☐ geen naam van een persoon < naar H

1 Bent u een nabestaande van de te vernoemen persoon? *

- ☐ Ja < naar 2
- ☐ Nee < naar 3

2 Wat is uw relatie tot de vernoemen persoon?

<< vrij invulveld >> < naar 3

3 Hebt u de nabestaanden laten weten dat u dit straatnaam-voorstel doet?

- ☐ Ja < naar 4
- ☐ Nee < naar B

4 Hebt u een bewijs van hun toestemming?

- ☐ Ja (voeg dit bewijs aan het einde van dit formulier digitaal toe) < naar B + Bijlage II toevoegen
- ☐ Nee < naar B

B De persoon waarna u een straatnaam wilt laten vernoemen: *

- ☐ leeft nog < naar C
- ☐ is overleden < naar D

C Straatnamen worden alleen vernoemd naar overleden personen. Heel soms wordt er een uitzondering hierop gemaakt. < naar D

D Geef een korte beschrijving van deze persoon en zijn/haar verdienste en vertel waarom u een straat naar hem/haar wilt vernoemen: *

<< vrij invulveld groot >> < naar E

H Vertel waarom u een straat met deze naam wilt hebben: *

<< vrij invulveld groot >> < naar E

E Is er bij andere personen draagvlak voor het vernoemen van deze straatnaam: *

- ☐ Ja < naar F
- ☐ Nee < naar G
- ☐ Weet ik niet < naar G

F Hoe weet u dat er draagvlak is? *

<< vrij invulveld medium >> < naar G

G Opmerkingen

<< vrij invulveld medium >> < STAP 3

- Onderschrift: *Beroep dat hier werd uitgeoefend tot 1892, toen het nog een agrarisch gebied was.*

- Onderschrift: *Beroep dat hier werd uitgeoefend bij het graven aan het 'Merwedekanaal benoorden de Lek', dat in 1892 geopend werd.*

- Onderschrift: *Beroep dat hier werd uitgeoefend na de opening van het Merwedekanaal in 1892, toen tal van bedrijven zich in dit gebied vestigden.*

(De projectontwikkelaar heeft beloofd de financiering van de kosten van de onderschriften voor zijn rekening te nemen).

14

Bijlage 4: Voorstel voor straatnamen bij de inbreiding Overvecht (dichtbij Ivoordreef)

- Kankanriedreef
De Surinaamse naam voor de heilige kapokboom, bekend uit Afro-Surinaamse volksverhalen
- Kofimamadreef
De Surinaamse volksnaam voor de schaduwboom op de koffie- en cacaoplantages waar tot slaaf gemaakten werkten.
- Pedrekudreef
Een Surinaamse plant, vanwege de medicinale eigenschappen gebruikt door gevluchte tot slaaf gemaakten.
- Bakubadreef
Bananenboom, die tot slaaf gemaakten op hun kostgrondje mochten houden, vaak als voedsel gebruikt tijdens hun vlucht.
- Bitadreef
Een bittere Surinaamse houtsoort, gewild vanwege de medicinale eigenschappen, tevens symbool van de verbittering over de slavernij.
- Matu Alisidreef
Zwarte rijst, symbool van het verzet tegen de koloniale overheersing. Werd ingevlochten in het haar van vluchtende tot slaaf gemaakten en zo meegenomen als zaaigoed om in vrijheid te kunnen telen.

*Uit deze 6 straatnamen zullen er begin 2024 4 gekozen worden.

Bijlage 5: Straatnamen voor Wisselspoor-deelgebied 2

In 2020 heeft de commissie een aantal namen geadviseerd voor straten in de wijk Wisselspoor-deelgebied 1. De wijk Wisselspoor ligt op het oude fabrieksterrein van de NS, tussen de Amsterdamsestraatweg en het spoor richting Amsterdam en Amersfoort. Het thema van die namen verwees naar de recente geschiedenis van het gebied. In dat gedeelte van de wijk stonden eerst ateliers en werkplaatsen waar alles werd geproduceerd dat tussen de ondergrond en de treinen ligt, vooral allerlei soorten wissels. De straten zijn daarom vernoemd naar verschillende typen wissels. De commissie heeft in die periode ook bij elke straatnaam onderschriften voorgesteld (zie daarvoor: Jaarverslag 2019 en 2020, bijlage 2).

In 2023 was het definitieve stratenplan klaar voor deelgebied 2 van deze wijk. De commissie kreeg het verzoek om namen voor 11 nieuwe straten voor te stellen. Opnieuw kan de recente geschiedenis van het gebied een inspiratie zijn voor een thema. Voor de nieuwe straten koos de commissie de namen van de NS-werkplaatsen die vroeger in dit gebied waren gevestigd.

1. Stelplaats
Hal waarin locomotieven gemonteerd en gedemonteerd werden.
2. Lijnwerkplaats
Werkplaats voor dagelijks onderhoud en kleine reparaties aan treinen.
3. Ketelmakerij
Werkplaats voor herstel aan de ketels van stoomlocomotieven.
4. Wielendraaierij
Werkplaats voor het herstellen van treinwielen.
5. Takkenbossenloods
Loods voor het bewaren van aanmaakhout voor stoomlocomotieven.
6. Kolenpark
Voorziening waar stoomlocomotieven steekkolen konden laden.
7. Locomotievenloods
Loods voor het bergen en onderhouden van (stoom)locomotieven.
8. Staatsspoor
Spoorweg aangelegd door de Staat der Nederlanden.
9. Centraalspoor
Installatie voor het zijdelings verplaatsen van locomotieven of wagens.
10. Rolbaan
Installatie voor het zijdelings verplaatsen van locomotieven of wagens.
11. Rijtuigloods
Loods voor het bergen en onderhouden van spoorrijtuigen.

Zoals hierboven is aangegeven, heeft de commissie ook voor de straten in dit gedeelte van de Wisselspoorwijk bij iedere straatnaam een onderschrift voorgesteld. Dit leek de commissie ook hier om verschillende redenen zinvol. Ten eerste om praktische redenen: zonder onderschrift zal voor de inwoners de naam van hun straat onbegrijpelijk zijn. Ten tweede om redenen van culturele en educatieve aard: de onderschriften dragen ertoe bij de geschiedenis van dit deelgebied levend te houden.

De financiering van de extra kosten van de onderrchriften op deze straatnaamborden is in die tijd niet uitgevoerd. Daardoor zijn er helaas geen onderrchriften aangebracht op de straatnaamborden in het, al gebouwde en bewoonde Wisselrpoor-deel 1. Er zullen op de straatnaamborden in het nog te bouwen deel 2 ook geen onderrchriften komen te staan.